

ἐπρόφερον μόνοι των, καὶ ὅλοι ἐγίνωσκον, ὅτι πρέπει νὰ γράφωσιν «Κοηο» καὶ νὰ προφέρωσι «Κονο». Ἀλλὰ νὰ τοὺς διδάσκη τις νὰ προσέχωσιν εἰς τὰ κόμματα καὶ εἰς τοὺς τόνους τὸ νομίζω ἀνωφελές, καθότι πᾶν παιδίον πενταετές, ὅταν ἐννοῇ τὰ ἀταγινωσκόμενα, προσέχει καὶ εἰς τὴν στίξιν. Κατὰ συνέπειαν, εἶνε εὐκολώτερον νὰ προσπαθῇ τις νὰ τὸν δόσῃ νὰ ἐννοήσῃ ὅ,τι ἀναγινώσκει ἐν τῷ βιβλίῳ (καὶ εἰς τοῦτο θὰ φθάσῃ θάττον ἢ βραδίων) παρὰ νὰ τὸν διδάσκη νὰ ψάλλῃ συμφώνως πρὸς τοὺς τόνους καὶ τὰ κόμματα, δίκην μουσικῶν σημείων.

(ἀκολουθεῖ)

ΣΕΙΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Περὶ τοῦ τελευταίου σεισμοῦ ἐν τῇ σινικῇ ἐπαρχίᾳ Γιουναν ἀναφέρονται τὰ ἑξῆς ἐν ἐπιστολῇ Ἀμερικανοῦ μεσσεναρίου, ληφθεῖσα ἐν Κενστάουν. Ἐφρονεύθησαν κατὰ τὸν σεισμόν τοῦτον 15,000 ἀνθρώπων, πολλὰ δὲ πόλεις κατεστράφησαν. Ἡ μεγίστη καταστροφή ἐγένετο ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς ἐπαρχίας Τσίντσαν, ὅπου οἱ σεισμοὶ διήρκεσαν ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας. Αἱ πόλεις Λαμὼν καὶ Γιαμὼν μετεβλήθησαν εἰς σωροὺς ἑρείπιων, περισσότεροι δὲ τῶν 4,000 κατοίκων κατεπλάκωθησαν ὑπ' αὐτῶν. Ἐν δὲ Σι-τσάν τῆς ἐπαρχίας Ταοὺν ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς μετεβλήθη ὁλοτελῶς. Ὀλόκληροι ἐκτάσεις κατεβυθίσθησαν μεταβληθεῖσαι εἰς μεγάλην λίμνην, ἐν ᾗ ἐπνίγησαν ὑπὲρ τὰς 10,000 ἀνθρώπων.

Ο ΑΡΧΙΔΟΥΞ ΙΩΣΗΦ ΚΑΙ ΟΙ ΑΘΙΓΓΑΝΟΙ

Ἡ Οὐγγρική Ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν ἐδημοσίμεισε πρό μικροῦ σύγγραμμα ἐκ τετρακοσίων σελίδων, ὑπὸ τὸν τίτλον: Romano Tchikakero Siklarihe, ἥτοι Γραμματικὴ τῆς Ἀθιγγανικῆς γλώσσης.

Ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου φαίνεται τὸ ἀθιγγανικὸν ἔθνος: ἀκανθόχοιρος κρατῶν ἐν τῷ στόματι τρίφυλλον κλάδον φηγοῦ.

Συγγραφεὺς τοῦ ἔργου εἶναι ἡ Α. Α. καὶ Β. Υ. ὁ ἀρχιδούξ Ἰωσήφ, ὅστις ἀπο πολλῶν ἐτῶν σπουδάζει τὴν γλῶσσαν τῶν ἀθιγγάνων, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ἐκτίθησι τὴν γραμματικὴν καὶ συγκριτικὴν λεξιλογίον τῆς γλώσσης ταύτης.

Μεταφέρομεν ἐνταῦθα τὸν πρόλογον τοῦ ἔργου: «Ἐν Οὐγγαρίᾳ, ὅπως καὶ ἄλλαχού, πάντες πιστεύουσιν ὅτι ὁ μυστηριώδης οὗτος λαὸς κατάγεται ἐξ Αἰγύπτου. Διὰ τοῦτο ἐν Διατάγματι τοῦ Βλαδισλάου Β', ἐκδοθέντι κατὰ τὸ 1496, ἀναφέρονται ὑπὸ τὸ ὄνομα «Pharaones», ὁ δὲ παλατίνος Thuzko, ὁμιλῶν περὶ αὐτῶν ἐν τινὶ ἐπιστολῇ τοῦ ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου 1616 τοὺς ἀποκαλεῖ «misera gens Aegyptia». Ἐν Τρανσυλβανίᾳ τοὺς ὀνομάζουσι πάντοτε «τέκνα τοῦ Φαραῶ», ἐν Ἀγγλίᾳ Gypries, ἥτοι Αἰγύπτιοι καὶ ἐν Ἰσπανίᾳ Gitanos.

Ὁ Πότ καὶ ὁ Μικλόζης περιέγραψαν τὰς μεθόδους δι' ὧν ἡ ἐπιστήμη ἠγωνίσθη νὰ διαφωτισθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Παρ' ἡμῖν ἐθεωρήθησαν οἱ ἀθιγγανοὶ ἄλλοτε μὲν ὡς ἀπόγονοι τῶν Οὐννων ἢ τῶν Ἀβάρων, ἄλλοτε δὲ ὡς ἀπόγονοι τῶν Πετσενέγων ἢ τῶν Ταρτάρων.

Ὁ Ἰωάννης Μολνάρ παρῆγε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τῆς λέξεως Σενάρ, ἥτοι τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος τῆς Βαβυλωνῶς.

Ὁ δὲ Γεώργιος Ἐνεσέης, συγγραφεὺς βιβλίου περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ ἀθιγγανικοῦ λαοῦ (1798), ἀνζητεῖ τὴν καταγωγὴν τῶν ἀθιγγάνων ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ, καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ Λῶτ ὑπῆρξεν ὁ ἐλευθερωτὴς τῶν Dzedans, ὅπως ὁ Μωϋσῆς ὑπῆρξεν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐβραϊκοῦ ἔθνους. Τὴν αὐτὴν γνώμην ἐξέθεσεν ἐν ἐτέρῳ συγγράμματι δημοσιευθέντι κατὰ τὸ 1804.

Ἄλλ' ὁ πρῶτος, ὅστις εἰδείξεν εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον τὴν ἀληθεῖ καταγωγὴν τῶν ἀθιγγάνων, ὑπῆρξεν ὁ οὐγγρὸς Στίφανος Βαλύης, διαμαρτυρούμενος ῥίε ὡς ἐν Ὑλμα.

Ὁ Βαλύης ἐγνώρισεν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Leyde μαλαβάρους φοιτητάς, ἀκούσας δὲ αὐτῶν ὁμιλούντων τὴν μητρικὴν γλῶσσαν, ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ ὁμοιοτητι αὐτῆς πρὸς τὴν γλῶσσαν τῶν ἡμετέρων ἀθιγγάνων, καὶ ἔλαβε σημείωσιν χιλίων περίπου μαλαβαρινῶν λέξεων. Ἐπιστρέψας δὲ εἰς Raab, ἀνεκοίνωσε τὰς λέξεις ταύτας εἰς ἀθιγγάνους, οὗτοι δὲ τὰς ἐνόησαν ἐντελῶς.

Ἐνεκα τῶν ἀνὰ τὴν ὑψηλίαν ἀδιαλείπτων μεταναστεύσεων των, καὶ τῆς ἐπιρροῆς τῶν λαῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων διεβίουν, οἱ Ἀθιγγανοὶ παρέλαβον πολλὰς ξένας λέξεις, τοῦτο δ' ἔνεκα αἱ διάλεκτοι αὐτῶν παρουσιάζουσι σπουδαιότατας διαφορὰς ἢ δ' εὐκολία μεθ' ἧς οὗτοι μεταμορφώνουσιν ὅσας δανείζονται ξένας λέξεις, καθιστᾷ δυσχερεστάτην τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ξενικῆς καταγωγῆς των.

Τὰς πλείστας τῶν λέξεων τούτων ἐδανείσθησαν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς, τῶν σλαβικῶν γλωσσῶν, καὶ ἐκ τῆς οὐγγρικῆς, ἔχουσιν ὅμως καὶ οὐκ ὀλίγας ρουμανικάς, γερμανικάς καὶ γαλλικάς λέξεις.

Οἱ γραμματικοὶ τύποι καὶ αἱ λέξεις τῆς ἀρχαίας εἰδικῆς γλώσσης διετηρήθησαν περισσότερον παρὰ τοῖς Ἀθιγγάνοις τῆς Τουρκίας, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Οὐγγαρίας, τῆς Βοημίας, τῆς Ρωσσίας, τῆς Πολωνίας καὶ τῆς Συρίας, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον παρὰ τοῖς Ἀθιγγάνοις τῆς Ρουμανίας καὶ τῆς Γερμανίας, ἐλάχιστον δ' ἀναφαίνονται οὗτοι ἐν ταῖς διαλέκτοις τῶν Ἀθιγγάνων τῆς Φινλανδίας, τῆς Σκανδιναβίας, τῆς Ἰταλίας, τῆς Βορείου Ἰσπανίας καὶ τῆς Ἀγγλίας. Ἐν δὲ τῇ Νοτίᾳ Ἰσπανίᾳ παρέλαβον οἱ Ἀθιγγανοὶ τοὺς κανόνας τῆς ἰσπανικῆς γλώσσης. Καὶ ἐν ταῖς χώραις δὲ ταύταις σπουδαίως διαφέρουσιν αἱ διάλεκτοι τῶν μονίμων ἐγκατεσταμένων Ἀθιγγάνων ἀπὸ τῶν διαλέκτων πλανοσίων.

Ὁ ἀθιγγανὸς εἶναι ὑπερήφανος ἐπὶ τῇ καταγωγῇ του. Πανταχοῦ ἀποκαλεῖ αὐτὸν gome ἥτοι ἀθιγγανὸν ἢ manus, ἄνθρωπον, ἐνῶ τοὺς λοιποὺς τῶν ἀνθρώπων ἀποκαλεῖ gadjo ἢ gadzo τούτεστι χωρικούς.